

Sygn. akt *XVII AmE 314/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Małgorzata Perdion-Kalicka
Protokolant –	st.sekr.sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu 3 grudnia 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **LTD Sp. z o.o. w L. (Wielka Brytania) Oddział w Polsce**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 29 lipca 2019 r. Nr (...)

1. oddala odwołanie;

2. zasądza od (...) LTD Sp. z o.o. w L. (Wielka Brytania) Oddział w Polsce na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka

Sygn. akt *XVII AmE 314/19*

UZASADNIENIE

Decyzją z 29 lipca 2019 r., znak (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 5a i ust. 5b oraz art. 33 ust.9 pkt 3 w zw. z art. 23a ustawy z 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2017 r. poz. 285) w zw. z art. 6 ustawy z 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2290) orzekł, że przedsiębiorca (...) LTD sp. z o.o. w L. Oddział w Polsce, będąc podmiotem realizującym Narodowy Cel Wskaźnikowy, nie wykonał obowiązku, o którym mowa w art. 23a ustawy o biokomponentach i biopaliwach w 2017 r.

Za wyżej opisane działanie, Prezes URE wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 1 367 634 złotych (decyzja, k. 5-9v).

Od powyższej decyzji (...) LTD sp. z o.o. w L. Oddział w Polsce, wniosła odwołanie, zaskarżając ją w całości.

Zaskarżonej decyzji strona powodowa zarzuciła:

1. naruszenie art. 7, art. 77 § 1 oraz art. 80 kpa poprzez zaniechanie dokładnego wyjaśnienia sprawy w szczególności zbadania, czy w sprawie zaistniały przesłanki do wydania decyzji w sprawie wymierzenia kary pieniężnej;
2. naruszenie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców poprzez rozstrzygnięcie wątpliwości co do realizacji przez stronę Narodowego Celu Wskaźnikowego w 2017 r. na niekorzyść spółki;
3. niewykazanie, że spółka jest podmiotem mającym obowiązek realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego;

Mając na względzie powyższe zarzuty, Przedsiębiorca wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, ewentualnie o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez obniżenie kary, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odwołanie, k. 11-17).

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania, zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odpowiedź na odwołanie, k. 71-77).

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) LTD sp. z o.o. w L. Oddział w Polsce jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Powodowa spółka prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży hurtowej paliw i produktów pochodnych oraz sprzedaży hurtowej części i akcesoriów do pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli. (odpis pełny z KRS powoda, k. 19- 21 akt adm.).

Decyzją z 8 stycznia 2016 r., nr (...) zmienioną decyzją z 30 grudnia 2016 r., nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udzielił przedsiębiorcy (...) z siedzibą w L., Wielka Brytania wykonującego działalność gospodarczą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej poprzez oddział przedsiębiorcy zagranicznego zarejestrowany pod nazwą: (...) LTD Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Oddział w Polsce z siedzibą w W. koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą na okres od 10 stycznia 2016 r. do 2 maja 2025 r. Przedmiot działalności objętej koncesją stanowi działalność gospodarcza w zakresie obrotu z zagranicą paliwami ciekłymi: benzynami silnikowymi innymi niż benzyny lotnicze, olejami napędowymi, gazem płynnym, estrami stanowiącymi samostne paliwa ciekłe, bez wykorzystania własnej infrastruktury technicznej. (decyzja Prezesa URE z 8 stycznia 2016 r., nr (...), k. 2-7 akt adm.; decyzja Prezesa URE z 30 grudnia 2016 r., nr (...), k. 8-10 akt adm.).

Powód w okresie posiadania ww. koncesji przywiózł na terytorium Polski i sprzedał (w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub importu):

- w kwietniu 2017 r.: 1 174,65 m³ oleju napędowego;
- w maju 2017 r.: 2 341,21 m³ oleju napędowego;
- w czerwcu 2017 r.: 1 856,46 m³ oleju napędowego;
- w lipcu 2017 r.: 2 061,50 m³ oleju napędowego;
- w sierpniu 2017 r.: 1 231,99 m³ oleju napędowego;
- we wrześniu 2017 r.: 302,24 m³ oleju napędowego;
- w październiku 2017 r.: 309,78 m³ oleju napędowego;
- w listopadzie 2017 r.: 631,53 m³ oleju napędowego;

- w grudniu 2017 r.: 792,01 m³ oleju napędowego;

bez zawartości biokomponentu, czyli łącznie 10 701,37 m³ oleju napędowego. (pismo Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych z 20 grudnia 2018 r. wraz z załącznikami – deklaracjami powoda złożonymi Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych jako producent i handlowiec z amiesiące styczeń-lipiec 2017 r., k. 35-89v akt adm.; sprawozdanie powoda o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc lipiec 2017 r. wraz z załącznikiem, k. 11-12 akt adm.; sprawozdanie powoda o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc sierpień 2017 r. wraz z załącznikiem, k. 13-14 akt adm.; sprawozdanie powoda o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc wrzesień 2017 r. wraz z załącznikiem, k. 15-16 akt adm.; sprawozdanie powoda o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc październik 2017 r. wraz z załącznikiem, k. 17-18 akt adm.; sprawozdanie powoda o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc listopad 2017 r., k. 19 akt adm.; sprawozdanie powoda o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc grudzień 2017 r., k. 20 akt adm.)

Przedsiębiorca nie złożył Prezesowi URE sprawozdania za 2017 r., o którym mowa w art. 30b ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych tj sprawozdania rocznego dotyczącego realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego wraz z **oryginałami wystawionych świadectw** potwierdzających spełnienie kryteriów zrównoważonego rozwoju przez biokomponenty, które zostały zaliczone do realizacji obowiązku.

Za niezłożenie sprawozdania za 2017r, a więc za naruszenie obowiązku z art. 30b ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, Prezes URE decyzją z 23 lipca 2018 r. wymierzył przedsiębiorcy karę na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 8a i ust. 2 oraz art. 33 ust. 9 pkt 3 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (decyzja Prezesa URE z 23 lipca 2018 r., nr(...), k. 21-23v akt adm.).

Pismem z 6 listopada 2018 r., Prezes URE zawiadomił przedsiębiorcę, jak podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy, o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z możliwością niewykonania w 2017 r. obowiązku, o którym mowa w art. 23a, (zawiadomienie o wszczęciu postępowania z 6 listopada 2018 r., znak (...), k. 27-29 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny był bezsporny między stronami i został ustalony w oparciu o dowody zgromadzone w toku postępowania administracyjnego.

Sąd nie uwzględnił wniosku powoda złożonego na rozprawie 3 grudnia 2020r o dopuszczenie dowodu z zeznań w charakterze świadka pracownika powoda G. O., na okoliczność sposobu obrotu paliwami ciekłymi przez spółkę, który to sposób obrotu nie spełnia definicji importu i w konsekwencji spółka nie jest objęta obowiązkiem realizacji NCW. Odnośnie tego dowodu, to powód w odwołaniu przedstawił charakterystykę dokonywanego obrotu paliwem, zaś pozwany tej okoliczność nie zakwestionował, a wręcz w odpowiedzi na odwołania przedstawił argumentację, odnosząc się do przedstawionej przez powoda charakterystyki dokonywanego obrotu, że taki sposób realizacji transakcji nie zwalnia powoda od realizacji NCW. Zatem fakt ten jako dotyczący okoliczności bezspornej nie wymagał przeprowadzenia dowodu. Po wtóre dowód ten jest dowodem spóźnionym. Powód wniósł odwołanie w dacie obowiązywania art. 207 § 6 k.p.c. w myśl którego Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba, że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Powód nie wskazywał w sprawie niniejszej na niemożność wcześniejszego powołania dowodu, natomiast dopuszczenie dowodu zgłoszonego dopiero na rozprawie wiązałoby się ze zwłoka w rozpoznaniu sprawy, gdyż konieczne byłoby odroczenie rozprawy w celu wezwania świadka na kolejny termin.

W tych okolicznościach Sąd pominął wnioskowany przez powoda dowód.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie powoda nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż decyzja jest prawidłowa i znajduje oparcie w przepisach prawa.

Zgodnie z art. 6 ustawy z 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw, do oceny realizacji w 2017r. obowiązku zapewnienia minimalnego udziału biokomponentów zawartych w paliwach ciekłych, wykorzystywanych przez podmiot obowiązany do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego oraz do kar pieniężnych z tytułu niezrealizowania tego obowiązku stosuje się przepisy ustawy zmienianej wart.1, w brzmieniu dotychczasowym.

W myśl art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2017 r., podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy jest obowiązany zapewnić w danym roku co najmniej minimalny udział biokomponentów i innych paliw odnawialnych rozporządzanych **poprzez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej** lub zużywanych przez niego na potrzeby własne we wszystkich rodzajach transportu w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych rozporządzanych poprzez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub zużywanych przez niego w ciągu roku kalendarzowego w transporcie drogowym i kolejowym. Minimalny udział, o którym mowa powyżej, liczony jest według wartości opałowej poszczególnych biokomponentów (ust 2).

Zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Rady Ministrów z 23 lipca 2013 r. w sprawie Narodowych Celów Wskaźnikowych na lata 2013 – 2018 (Dz. U. z 2013 r., poz. 918) Narodowy Cel Wskaźnikowy na 2017 r. ustalony został w wysokości 7,80% (delegacja do jego wydania zawarta została w art. 24 ustawy o biokomponentach (Rada Ministrów, co 4 lata, do dnia 15 czerwca danego roku, określa, w drodze rozporządzenia, Narodowe Cele Wskaźnikowe na kolejne 8 lat, biorąc pod uwagę możliwości surowcowe i wytwórcze, możliwości branży paliwowej oraz przepisy Unii Europejskiej w tym zakresie. W przypadku wystąpienia na rynku nadzwyczajnych zdarzeń skutkujących zmianą warunków zaopatrzenia w surowce rolnicze lub biomasę, Rada Ministrów może obniżyć, w drodze rozporządzenia, Narodowy Cel Wskaźnikowy wyznaczony na dany rok kalendarzowy). Na mocy art. 7 pkt 1 ustawy z 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r., poz. 1986) Narodowy Cel Wskaźnikowy na 2017 r. ustalony został w wysokości 7,10%.

W myśl art. 23a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2017 r., podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy realizuje obowiązek, o którym mowa w art. 23 ust. 1, w co najmniej 50% za pomocą biokomponentów zawartych w paliwach ciekłych **oraz zobowiązany jest to udokumentować.**

W świetle powyższej regulacji powód zobowiązany był zapewnić w 2017 roku udział biokomponentów i innych paliw odnawialnych rozporządzanych poprzez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub zużywanych przez niego na potrzeby własne we wszystkich rodzajach transportu na minimalnym poziomie 3,55% w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych rozporządzanych poprzez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub zużywanych przez niego w ciągu roku kalendarzowego w transporcie drogowym i kolejowym.

Niewykonanie obowiązku, o jakim mowa w art. 23a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, przez podmiot do tego zobowiązany, zagrożone jest administracyjną karą pieniężną przewidzianą w art. 33 ust 1 pkt 5a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2017 r. W myśl tego ostatniego przepisu karze pieniężnej podlega ten, kto będąc podmiotem realizującym Narodowy Cel Wskaźnikowy, nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 23a. Kara pieniężna wynosi 0,1 zł za każdy MJ wartości energetycznej biokomponentów, które podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy był obowiązany dodać do paliw ciekłych w celu zrealizowania obowiązku, o którym mowa w art. 23a, a którego udziału nie udokumentował (art. 33 ust 6b).

Z definicji ustawowych zawartych w art. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2017 r. wynika, że

– **Narodowy Cel Wskaźnikowy** to minimalny udział biokomponentów i innych paliw odnawialnych zużytych we wszystkich rodzajach transportu w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych zużywanych w ciągu roku kalendarzowego w transporcie drogowym i kolejowym, liczony według wartości opałowej;

– **podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy** to każdy podmiot, w tym mający siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonujący, samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu, wytwarzania, importu lub nabycia wewnątrzspółnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, który:

a) rozporządza nimi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez dokonanie **jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej** lub

b) zużywa je na potrzeby własne na tym terytorium, z wyłączeniem przywozu paliw ciekłych przeznaczonych do użycia podczas transportu i przywożonych w standardowych zbiornikach, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 43 i 60).

Z kolei w myśl art. 2 ust. 1 pkt 13 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2017 r. **nabycie wewnątrzspółnotowe** oznacza przemieszczenie paliw ciekłych, biopaliw ciekłych, biokomponentów lub surowców do ich wytworzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z pozostałej części obszaru celnego Wspólnoty Europejskiej. **Import** w rozumieniu art. 2 ust 1 pkt 12 to przywóz paliw ciekłych, biopaliw ciekłych, biokomponentów lub surowców do ich wytworzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej spoza obszaru celnego Wspólnoty Europejskiej;

Istotne z pkt widzenia zarzutów odwołania są także przepisy ustawy o podatku akcyzowym.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku akcyzowym **nabycie wewnątrzspółnotowe** to przemieszczenie wyrobów akcyzowych lub samochodów osobowych z terytorium państwa członkowskiego na terytorium kraju.

Natomiast definicja **zarejestrowanego odbiorcy** została uregulowana w art. 2 ust. 1 pkt 13 ustawy o podatku akcyzowym, który stanowi, iż zarejestrowanym odbiorcą jest podmiot, któremu wydano **zezwolenie na nabywanie wewnątrzspółnotowe** albo na jednorazowe nabycie wewnątrzspółnotowe **wyrobów akcyzowych wysłanych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy**, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, zwane dalej odpowiednio "zezwoeniem na nabywanie wyrobów akcyzowych jako zarejestrowany odbiorca" albo "zezwoeniem na jednorazowe nabycie wyrobów akcyzowych jako zarejestrowany odbiorca". Zgodnie z art. 59 ust. 3 ustawy o podatku akcyzowym zarejestrowany odbiorca, z wyłączeniem zarejestrowanego odbiorcy posiadającego zezwolenie na jednorazowe nabycie wyrobów akcyzowych jako zarejestrowany odbiorca, może dokonywać nabycia wewnątrzspółnotowego wyrobów akcyzowych na rzecz innych podmiotów.

Dokonując subsumpcji ustaleń faktycznych do stanu prawnego Sąd doszedł do przekonania, że powód, wbrew ustawowemu obowiązkowi, nie zrealizował obowiązku zapewnienia w 2017 roku co najmniej minimalnego udziału biokomponentów i innych paliw odnawialnych rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub zużywanych przez nią na potrzeby własne we wszystkich rodzajach transportu w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych rozporządzanych przez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub zużywanych przez nią w ciągu roku kalendarzowego w transporcie drogowym i kolejowym, w co najmniej 50% za pomocą biokomponentów zawartych w paliwach ciekłych.

Z treści powołanych przepisów wynika, że każdy podmiot, w tym mający siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonujący, samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu, wytwarzania, **importu lub nabycia wewnątrzspółnotowego** paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, który rozporządza nimi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez dokonanie **jakiegokolwiek** czynności prawnej

lub faktycznej lub zużywa je na potrzeby własne na tym terytorium, powinien zapewnić, jako podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy, w danym roku co najmniej minimalny udział biokomponentów i innych paliw odnawialnych rozporządzanych poprzez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub zużywanych przez niego na potrzeby własne we wszystkich rodzajach transportu w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych rozporządzanych poprzez dokonanie jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej lub zużywanych przez niego w ciągu roku kalendarzowego w transporcie drogowym i kolejowym, w co najmniej 50% za pomocą biokomponentów zawartych w paliwach ciekłych oraz zobowiązany jest to udokumentować.

W sprawie niniejszej powód kwestionuje fakt, że jest przedsiębiorcą zobowiązanym do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego. Jednakże w ocenie Sądu powodowa spółka w 2017 roku posiadała status podmiotu realizującego Narodowy Cel Wskaźnikowy.

Na podstawie miesięcznych deklaracji składanych przez powoda Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych oraz miesięcznych sprawozdań powoda o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, można niewątpliwie uznać, że powód w 2017 roku przywiózł i sprzedał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej olej napędowy w łącznej ilości 10 701,37 m³, co aktualizowało wobec niego obowiązek realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego. Słusznie wskazał pozwany Prezes URE, iż dla realizacji obowiązku powoda, określonego w art. 23a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, nie ma znaczenia, czy przemieszczenie paliw odbywało się w procedurze zawieszony akcyzy oraz fakt, że powód nie był podmiotem organizującym transport. Według twierdzeń powoda to zarejestrowany odbiorca, w rozumieniu ustawy o podatku akcyzowym dokonywał nabycia wewnątrzwspólnotowego oleju napędowego, stanowiącego własność powodowej spółki.

Dokonując oceny czy na powodzie ciążył obowiązek realizacji NCW, należy jednak podkreślić, że ustawa o podatku akcyzowym nie łączy „nabycia wewnątrzwspólnotowego” z prawem własności towaru akcyzowego. W definicji zawartej w art 2 ust 1 pkt 9 mowa jest jedynie o przemieszczaniu wyrobów akcyzowych z terytorium państwa członkowskiego na terytorium kraju. Przy czym stosowanie do treści art. 59 ust 3 ustawy o podatku akcyzowym, zarejestrowany odbiorca może dokonywać nabycia wewnątrzwspólnotowego wyrobów akcyzowych na rzecz innych podmiotów, np. takich jak powód.

W rezultacie zgodzić się należy z organem, że zarejestrowany odbiorca może nabywać wewnątrzwspólnotowo (tj. odbierać) w procedurze zawieszenia poboru akcyzy zarówno wyroby będące jego własnością, jak i wyroby akcyzowe, które będzie jedynie usługowo odbierał na rzecz ich właścicieli, takich jak np. powód. Zarejestrowany odbiorca zastępuje wówczas niejako właściciela w realizacji szeregu obowiązków administracyjno-podatkowych (to zarejestrowany odbiorca m.in. opłaca wszystkie podatki i opłaty do odpowiednich organów, ze środków uiszczonych zarejestrowanemu odbiorcy przez nabywcę wewnątrzwspólnotowego).

Oczywistym jest przy tym, że pomimo przemieszczenia paliwa do zarejestrowanego odbiorcy, to nadal nabycia wewnątrzwspólnotowego, w rozumieniu ustawy o biokomponentach dokonuje nie zarejestrowany odbiorca, tylko podmiot na rzecz którego działa zarejestrowany odbiorca, nawet jeśli nie jest odpowiedzialny za faktyczne przemieszczenie i zorganizowanie transportu. To bowiem ten właśnie podmiot rozporządza paliwem na terytorium RP, a więc dokonuje „jakiegokolwiek czynności prawnej lub faktycznej”, czego wymaga definicja zawarta art. 2 ust 1 pkt 25. Przy czym odwołując się do treści definicji podmiotu realizującego NCW, zawartej w art. 2 ust 1 pkt 25, należy podkreślić, że podmiotem tym jest każdy dokonujący nabycia wewnątrzwspólnotowego nie tylko samodzielnie, ale również za pośrednictwem innego podmiotu.

Oznacza to, że powód, pomimo, że zlecał zarejestrowanemu odbiorcy nabycie wewnątrzwspólnotowego paliwa, dokonywał przywozu paliw ciekłych, a następnie w ramach wykonywanej działalności gospodarczej sprzedawał je na terytorium RP i to na nim ciąży obowiązek związany z realizacją NCW.

Wobec powyższego Prezes URE słusznie uznał, że w związku z wykonywaną przez spółkę (...) LTD sp. z o.o. w L. Oddział w Polsce działalnością gospodarczą, polegającą na nabyciu wewnątrzwspólnotowym paliw ciekłych, powód posiadał w 2017 r. status podmiotu realizującego Narodowy Cel Wskaźnikowy, wobec czego był zobligowany do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 23a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2017 r.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2017 r., minimalny udział biokomponentów i innych paliw odnawialnych, o których mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, liczony jest według wartości opałowej poszczególnych biokomponentów i jest równy Narodowemu Celowi Wskaźnikowemu, określanemu, zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy, przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia. Narodowy Cel Wskaźnikowy na 2017 r. ustalony został w wysokości 7,10% na mocy art. 7 pkt 1 ustawy z 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r., poz. 1986).

Tymczasem z materiału dowodowego wynika, że powód nie uczynił zadość obowiązkowi przewidzianemu w art. 23a ustawy, gdyż realizacja przedmiotowego obowiązku w 2017 r. wyniosła 0%.

W tym stanie rzeczy istniały podstawy do nałożenia na powoda kary administracyjnej o jakiej mowa w art. 33 ust. 1 pkt 5a ustawy o biokomponentach, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2017 r., W myśl powołanej regulacji karze pieniężnej podlega ten, kto będąc podmiotem realizującym Narodowy Cel Wskaźnikowy, nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 23a. Natomiast zgodnie z art. 33 ust. 5b ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5a, kara pieniężna wynosi 0,1 zł za każdy MJ wartości energetycznej biokomponentów, które podmiot realizujący Narodowy Cel Wskaźnikowy był obowiązany dodać do paliw ciekłych w celu zrealizowania obowiązku, o którym mowa w art. 23a, a których udziału nie udokumentował.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z 21 października 2014 r. w sprawie wartości opałowej poszczególnych biokomponentów i paliw ciekłych, wartość opałowa według objętości dla oleju napędowego bez dodatku biokomponentu, stosowanego w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także w maszynach nieporuszających się po drogach, wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym, wynosi 36MJ/l.

Objętość przedmiotowego oleju napędowego wynosiła 10 701,37 m³. W celu wyliczenia wartości biokomponentów, które powód był obowiązany dodać do paliw ciekłych należy dokonać równania: 10 701,37 m³ x 7,10%, co stanowi w zaokrągleniu 759,797 m³. Zgodnie z art. 23a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych powód był obowiązany do zapewnienia udziału biokomponentów w ilości 50% z wartości 759,797 m³, co wynosi 379,8985 m³, tj. 379898,5 l. Wyliczając wartość opałową dla oleju napędowego należy zatem dokonać równania: 379898,5 l x 36 MJ/l, co stanowi 13 676 346 MJ. Zgodnie zaś z art. 33 ust. 5b ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, kara pieniężna wynosi 0,1 zł za każdy MJ, co w niniejszej sprawie stanowi 1 367 634 zł (13 676 346 MJ x 0,1 zł = 1 367 634,6 zł).

W ocenie Sądu kara za niewypełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 23a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, nie mogła zostać wymierzona w innej wysokości, gdyż zgodnie z wolą ustawodawcy stanowi ona pochodną wielkości niezrealizowanego obowiązku.

Odnosząc się do narzutu powoda o podwójnym ukaraniu powoda za to samo, z uwagi na nałożenie na niego kary także za niewykonanie obowiązku określonego w art. 30b ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych., to należy uznać ten zarzut za niezasadny. Istotnie powodowa spółka została uprzednio ukarana za niezłożenie sprawozdania rocznego za 2017 r, o jakim mowa w art. 30b ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Zgodnie z tym przepisem podmioty realizujące Narodowy Cel Wskaźnikowy są obowiązane do przekazywania, w terminie 90 dni po zakończeniu roku kalendarzowego, Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, sprawozdań rocznych sporządzonych na podstawie faktur VAT i innych dokumentów, zawierających informacje dotyczące:

1. ilości paliw ciekłych rozporządzonych przez dokonanie jakiejkolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw lub paliw ciekłych zużytych przez podmioty realizujące Narodowy Cel Wskaźnikowy na potrzeby własne, z określeniem zawartości biokomponentów w tych paliwach;
2. ilości biopaliw ciekłych rozporządzonych przez dokonanie jakiejkolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych biopaliw lub biopaliw ciekłych zużytych przez podmioty realizujące Narodowy Cel Wskaźnikowy na potrzeby własne, z określeniem zawartości biokomponentów w tych biopaliwach;
3. ilości paliw, z wyłączeniem paliw, o których mowa w pkt 1, 2 i 4:
 - a) rozporządzonych przez dokonanie jakiejkolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw,
 - b) zużytych przez podmioty realizujące Narodowy Cel Wskaźnikowy na potrzeby własne- z podziałem na rodzaje paliw oraz określeniem zawartości biokomponentów w tych paliwach
4. ilości i rodzajów innych paliw odnawialnych rozporządzonych przez dokonanie jakiejkolwiek czynności prawnej lub faktycznej skutkującej trwałym wyzbyciem się tych paliw zużytych przez podmioty realizujące Narodowy Cel Wskaźnikowy na potrzeby własne;
5. ilości i rodzajów biokomponentów wykorzystanych w poszczególnych rodzajach paliw, o których mowa w pkt 1-3, ze wskazaniem pochodzenia tych biokomponentów według podziału określonego w art. 30a ust. 1;
6. ilości biokomponentów wykorzystanych w paliwach, o których mowa w pkt 1-3, wytworzonych z surowców określonych w załączniku nr 1 do ustawy.

Za niewykonanie obowiązku określonego w art. 30b ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych przewidziano karę w wysokości 5000 zł (art. 33 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych).

Nie można więc się zgodzić z powodem, że niezrealizowanie obowiązku z art. 30b jest tożsame z niewykonaniem obowiązku z art. 23a ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Kary wymierzone powodowi mają źródło w dwóch odrębnych przepisach i wynikają z niewykonania dwóch różnych obowiązków, które w żadnej mierze się nie pokrywają. Jeden obowiązek ma wyłącznie charakter sprawozdawczy (art. 30b), drugi odnosi się do faktycznej realizacji NCW (art. 23a). Regulacje te się nie pokrywają i może się wszak zdarzyć, że podmiot zrealizuje NCW, ale nie złoży jedynie sprawozdania, a więc zostanie ukarany jedynie za naruszenia art 30b, ale w sytuacji gdy podmiot zaniechał realizacji obu obowiązków, możliwe i dopuszczalne jest nałożenie na niego obu kar. Organ nakładając na powoda karę za niezrealizowanie obowiązku z art. 30b nie musiał też zakładać, że spółka nie zrealizowała NCW za 2017, a mógł przypuszczać, że nie złożyła jedynie sprawozdania o jakim mowa w art. 30b.

Pozwany zatem nie dopuścił się podwójnego ukarania powoda za niezłożenie sprawozdania rocznego, o jakim mowa w art. 30b, gdyż w niniejszej sprawie kara dotyczy niezrealizowania obowiązku, o którym mowa w art. 23b.

Odnosnie zarzutu naruszenia art. 10 ust. 2 Prawa przedsiębiorców wskazać należy, iż w sprawie niniejszej w ogóle nie zaistniały niedające się usunąć wątpliwości dotyczące stanu faktycznego. Wobec tego pozwany nie mógł dokonać zarzucanego mu przez powoda rozstrzygnięcia owych wątpliwości na niekorzyść spółki (...) LTD sp. z o.o. w L. Oddział w Polsce. Ponadto jeżeli nawet wątpliwości te wystąpiłyby, to w niniejszej sprawie zachodzi przesłanka do wyłączenia stosowania art. 10 ust. 2 Prawa przedsiębiorców, gdyż zgodnie z art. 10 ust. 3 pkt 2 Prawa przedsiębiorców, przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli odrębne przepisy wymagają od przedsiębiorcy wykazania określonych faktów. Powodowa spółka była zaś zobowiązana, na podstawie odrębnych przepisów, tj. art. 30b ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, do udokumentowania faktu zrealizowania obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1, w co najmniej 50% za pomocą biokomponentów zawartych w paliwach ciekłych.

Należy przy tym podkreślić, że w świetle braku sprawozdania powoda o realizacji NCW, oraz nieprzedstawienia w toku postępowania administracyjnego dowodów potwierdzających realizację przez powoda obowiązku z art. 23a ustawy o biokomponentach, organ prawidłowo posłużył się w odniesieniu do powoda sformowaniem „o możliwości niezapewnienia w 2017r minimalnego udziału biokomponentów”. Nie świadczy to jednak o istnieniu po stronie organu takiej wątpliwości, która powinna być rozstrzygnięta w świetle art. 10 ust 2 prawa przedsiębiorców na korzyść powoda. W stanie faktycznym niniejszej sprawy na powodzie ciążył bowiem ustawowy obowiązek realizacji NCW, a skutkiem braku realizacji NCW jest sankcja administracyjna. Niezłożenie sprawozdania z realizacji NCW, o jakim mowa w art. 30b, stwarza domniemanie faktyczne o niezrealizowaniu tego celu. Podmiot zobowiązany do realizacji NCW może to domniemanie obalić poprzez przedstawienie dowodów faktycznej realizacji NCW. Warunkowe sformułowanie „o możliwości niezapewnienia minimalnego udziału biokomponentów w paliwie” jest więc uzasadnione okolicznościami sprawy, w której przedsiębiorca nie podejmuje się wykazania, że obowiązek jednak zrealizował.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że zaskarżona decyzja odpowiada przepisom prawa, zaś odwołanie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie. Z tego względu, na podstawie art. 479⁵³ § 1 kpc Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 kpc zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, przyjmując, że powód, jako strona przegrywająca sprawę, zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu kosztów procesu, które obejmowały jedynie wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanego w wysokości 720 zł ustalone na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Małgorzata Perdion-Kalicka